

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

REDACTIUNEA, Administratiunea si Tipografia Gazeta, piata mare nr. 30. TELEFON Nr. 226. Hozisori netrancoate nu se primesc. Manuscrisurile nu se returneaza. Inscrisele se primesc la Administratiunea Brasov si la armatoarele SIPOURI de ABUNTOURI: In Viena la M. Dukas Nachr., Bruz. Augonreid & Emorie Lesner, Heinrich Schalek, A. O. P. P. N. Nachr., Anton Orpelik, In Budapesta la A. V. Golbergor, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII) Erssébet-körut. Prețul inserțiilor: o serie garandată pe o coloană la bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifa și favorabilă. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA apare în floarea 2 Abonamente pentru Austria-Ungarie Pe un an 24 or., pe șase luni 20 or., pe trei luni 16 or. — M-ri de Duminică 4 or. — Pentru România și strălădite Pe un an 40 franci, pe șase luni 30 fr., pe trei luni 10 fr. — M-ri de Duminică 8 fr. — Se prenumără la toate cele nite postale din țară și din străi și la d-ii colectorii Abonamentul pentru Brasov Administratiunea, Piata mare târgul Inului Nr. 30, orașul I. Pe un an 20 or., pe șase luni 10 or., pe trei luni 6 or. — Cu dusul acasă: Pe un an 24 or., pe șase luni 12 or., pe trei luni 8 or. — La casa piar 10 bani. — Star abonamentele, că: și abonamentele sunt a se plăti în avans.

Nr. 279.

Brasov, Joi 24 Decembrie

1909.

„Mijlocitorul“... Un articol din „Magyar Pénzügy“, o revistă de specialitate, anul I. nr. 2:

»Despre Clemenceau se povestește o glumă. Ci-că, în o daravere oarecare era de lipsă o protecție și o influință puternică. Unul dintre deputații cei mai de seamă și cei mai guralivi li ceru audiență. În două rânduri așteptase câte un ceas la ușa cabinetului, — înzadar. Pe urmă își perdu răbdare și trimise pe secretar să vadă de ce nu-i primit. Acesta-i aduse răspunsul:

— Primul ministru nu poate primi pe domnul deputat, deoarece acuma-i în vizită la dânsul — dreptatea și legea. Acuma ia informații dela ele, și pentru alte informații abia după ce a hotărât va mai avea răgaz!

Afaceri de felul acesta, și deputați de pânura celui frances, gata a-și dovedi influența pentru parale—mai sunt și pe la noi. Mai sunt... și nu numai ici coala câte unul, din întâmplare, ci în o măsură și cantitate, de astăzi ei sunt o ciună pentru viața noastră publică, și tot atâtea gropi în cari se prăbușește progresul vieții noastre economice.

Prilej de vorbă ne dă un afiș de însemnătate istorică, ce s-a pus zilele acestea pe ușa de la biroul ministrului de comerț și industrie. Afișul este adresat, ce-i drept, camerelor de industrie și comerț, dar indirect este adresat tuturor panamagiilor. În afiș este făcut atent publicul, ca, în cauze de subvenții, nimeni să nu ceară ajutorul mijlocitorilor, căci dacă merită cauza, ea va fi sprijinită fără orice intervenție, iar dacă va fi denunțat vre-un mijlocitor în ocauză, aceasta chiar să merite și nu va fi sprijinită.

Fără de voie te pui pe gânduri: vai ce corupție va fi băntuit pe aci, dacă un ministru a fost silit să recurgă la o apărare ca și asta!

Spunem o poveste veche când zicem: de câțiva ani n-auzi vorbindu se decât tot de ne mai pomenite abuzuri, pentru hatărul unei familii, unui pretin, sau al unui interes politic. Se încheie afaceri pentru cari zău nu găsești altă explicație, decât o influință puternică. Vine desmintirea, vine

contrazicerea, da, numai decât, dar ce folos de ea, când pe urmă totuși trebuie să apară afișe ca și cel de pe ușa ministrului de industrie și comerțiu....

Oamenii sânt flămânzi, și politica tot politică rămâne, ori o fac trabanții, ori o fac alții...

Etc. etc. etc....

Seminar central.

Din incidentul sinodului arhidiecezan, s-a amintit așa în treacă despre necesitatea înființării unui seminar central în Blaj, al cărui scop ar fi să centralizeze creșterea preoțimei greco-catolice române. Motivele ce le-a adus în scopul acesta scriitorul șirelor de mai la vale, sunt bine cunoscute: lipsa unei creșteri în spirit adevărat românesc, ce se resimte la preoții crescuți în seminare streine—mai departe spiritul acela strein de spiritul neamului nostru, ce-l suga cei clerici deodată cu știința teologică. Altcum nici nu ne putem explica faptul acela dureros de trist, că în familiile preoților gr. catolici ungureni în mare parte, nu se mai vorbește decât ungurește, iar preoții își vorbește limba numai în sfânta biserică și când ajunge în contact cu „nația“ — maghiarizată și ea în parte! Și alte multe rele încă.

Creșterea preoțimei în seminare streine e împreună cu foarte multe inconveniențe, de cari ne convingem zi de zi, mai ales dacă stăm de vorbă cu clerici de ai noștri, cari au avut nefericirea să se pregătească pentru cariera preoțească în astfel de seminare. Și ne aduc din când în când și ziarele noastre câte-o știre din trudită viață a acestor tineri.

Astfel de curând s-a scris și în ziarele noastre despre cazul celor 5 clerici români din seminarul din Sătmar, cari au fost eliminați pe simplul motiv, că nu s-au putut supune acelei dispoziții barbare a superiorilor seminariali, cari îi opreau să-și mai

vorbească limba lor dulce românească — chiar și când erau numai ei de ei! Cazul acesta — la aparință ar fi o simplă satrapie de cele cari sunt la ordinea zilei, ori, — să zicem altcum — o simplă dovadă de „prevenire și gentileță“ de care am mai avut parte dela „frații“ romano-catolici. Nouă însă ni-se pare cazul ceva mai grav, de aceea ne permitem a-l analiza în părțile sale și a trage concluziile necesare dintrânsul.

Fiind vorba de spiritul ce poate să domnească în seminariile romano-catolice, e destul dacă vom deduce din cazul Seminarului din Sătmar că acela e spiritul celui mai turbat șovinism. Clericilor români — li-e interzis să se folosească de limba lor maternă — chiar și în vorbirile lor private, ei de ei! Acum: acei clerici ori se supun, ori nu se supun! Dacă se supun, atunci trebuie să se aclimatizeze cu totul și — să se izoleze vreme de patru ani de tot ce e românesc. Să nu mai cetească o carte, un ziar românesc, să nu mai zică o singură vorbă românească. Intre astfel de împrejurări naturale, că foarte ușor se poate întâmpla, ca clericii să-și apropieze și modul de gândire maghiar! Și apoi — ca să nu lungim vorba — din astfel de oameni să recrutează acei preoți ungureni, de cari am amintit mai la începutul acestor șire.

Ori — nu se supun. Atunci pățesc ca cei cinci de la Sătmar: trebuie să ia lumea în cap, să cerce pe la Blaj — unde trebuie să fie respinși din lipsă de loc, ori să păsească pe altă carieră.

Dar să întoarcem foaia și în altă parte. Și anume: în notița de ziar amintită nu se spune că eliminându-se cei cinci teologi români din Sătmar, s-a curățit cu totul Seminarul de „Valachi?“ Ori doară au mai rămas vre-o câțiva neeliminați? Ne cuprinde adevărat o groază când ne gândim, că poate sunt și astfel de clerici români în numitul seminar, (al căror număr scriitorul acestor șire nu-l știe) — cari

s-au împretinit cu situația, au abziș de plăcerea aceea dumnezeiască de a mai rosti vre-un cuvânt în limba maicii lor și astfel — nu au fost eliminați. În cazul acesta avem de a face cu un servilism murdar, care — își poate ori cine închipui ce roade va aduce când clericii amintiți vor ajunge în parochii... Și... poate vor fi fost și de aceia, cari din capul locului nici nu-și vor fi bătut capul cu — opreliștea superiorilor — cari și înainte se vor fi ferit de rostirea vreunui cuvânt românesc — cari și înainte își vor fi tăgăduit neamul, cari — în sfârșit — vor fi primit opreliștea cu o bucurie ascunsă, drăcească, — roadele funeste ale creșterii greșite, în școale streine și între neamuri streine...

Nu mai continuăm cu analiza — căci am ajunge la adevăruri prea amare. Prea amare! Ci să tragem pe scurt concluziunile.

E în interesul bisericii gr. catolice și al poporului românesc, ca starea asta de lucruri să înceteze. Va înceta atunci, când se va face cu puțință, ca clericii români să studieze în seminare românești. Ca asta cum s-ar putea face? Fie că diecezele respective și-ar înființa seminare proprii, fie că s-ar largi seminarul din Blaj așa fel, ca să încapă și clericii dela Lugos și Oradea. Ori că s-ar face pașii seroși pentru înființarea mult doritului seminar central.

— sp. —

Cronica politică.

Despre audiența de ieri alui Lukács la Maj. Sa primim următoarea știre telegrafică din Viena:

»Lukács a fost primit la 12. Audiența s-a terminat curând. Venind dela audiență Lukács a spus ziaristilor: Maj. Sa a primit eu multă bunăvoință darea de seamă ce am făcut despre interpretarea mea, m-a autorizat să fac toate pregătirile pentru construirea cabinetului, și mi-a cerut să

COILETONUL »GAZ. TRANS.«

O scrisoare.

de Lia Hirsu.

»...Și așa, frumoasa mea, noi nu ne mai iubim. Uite, vezi, ți-o scriu, o simt, și totuși nu pot crede că dragostea noastră s-a sfârșit cu adevărat. Privesc la scrisorile tale, unele îngălbenite de vreme — sunt doar ani de când mi le-ai scris — le privesc și le sărut cu drag. O, sărutările sunt numai pentru ele, pentru iubirea noastră de atunci.

Imi simt ochii umezi și o jale adâncă în suflet. Mă doare ca și moartea unei ființe dragi, scumpe și în veci regretate.

Și trăești doar. Ești tot tânără, frumoasă, răzi și petreci, mă întâlnești pe stradă, imi zâmbești și imi strângi mâna ca ori cărui alt prietin indiferent.

Te văd și mi pari cu totul alta, îți privesc ochii, cari mi se păreau dumnezești odinioară și acum nu-i găsesc decât frumoși; părul tău negru, pe care îl ridicam cu o mângâiere nespuse de dragăstoașă de pe frunte, nici nu-mi atrage măcar o privire, și gura ta, isvorul atâtor

clipe sublime — iartă-mă că ți-o spun — imi pare acum cam prea mare.

Mă întorc cu mintea și privesc lung în urmă, la anii cari s-au trecut și n-au să mai revie. Și trebuie să-ți mulțumesc pentru tot ce ai fost tu pentru mine. Căci tu poate nici nu știai — n-aveai cum să știi — de câte ori mă izbeau dureri și lovituri ale soartei. Dar în clipa, în care intram pe ușa și ochii mei se opreau la făptura ta, uitam tot ce îndurasem și un simțământ de dragoste și de caldă fericire, de adăpost ori cărei dureri puneă stăpânire asupra sufletului meu.

Dacă une-ori imi trecea prin minte gândul că nu te vei avea veșnic alături, că cine știe prin ce împrejurare nu ne vom mai fi ce ne eram, goneam cu spaimă gândul.

Alte ori radeam în mine de un astfel de gând copilăresc ca de un ce care nu s-ar putea întâmpla nici odată.

Când am început să-mi dau seama într-una din zile că gândurile care-mi erau mereu la tine se depărtează une-ori din minte lăsând loc altor, m-am neiniștit dar mi-am spus că e ceva trecător. O supărare venită pe neașteptate va fi fost pricina. Dar într-o altă zi m-am trezit ur-

mărind cu privirea o femeie frumoasă, care trecea pe lângă mine. Am tresărit speriat, ca un vinovat prins asupra faptului.

Apoi, pe măsură ce mă simțeam tot mai străinat de tine, mă cuprindea o desnădejde ca și când ași fi fost față la agonia celei mai scumpe ființe de pe lume.

Eram brutal în durerea mea și nici nu mă gândeam la ce vei fi gândit văzându-mă mereu dus pe gânduri, ferindu-mă de privirile tale, căutând să stau mai mult departe de tine.

Nu voiam să știu de cât ce simțeam eu, să nu-mi pese de cât de moartea singurului simțământ care-mi dăduse atâtea fericire în sârmana mea viață. Căci trebuie să știi, frumoasa mea: eu am fost un biet desmoștenit, pe mine nu m-au răsfățat desmierdări duioase de mamă, leagănul meu n-a fost țesut în fire subțiri de mătăasă. Ai mei au fost oameni săraci, mâinile lor bătătorite de coarnele plugului nu știau trece cu blândețe peste chipul meu ars de soare, iar viața grea și aspră nu-i putuse învăța cuvinte dulci și mângăietoare.

Apoi tinereța mea dusă în lipsă

și de multe ori silit să îndur nedreptăți dela mulți, fără să am dreptul să mă răsvrătesc!

Vai, frumoasa mea, pierdută pentru totdeauna, câte poate îndura un om, tu nici nu-ți poți închipui măcar. Nici n-a cum să-ți închipui. Tu ai fost copilul alintat al unor oameni cu stare, la carciile tale nu se împotriveau nimeni, înaintea ta ingenuncheau cei ce știau să inghenunchie pe alții și tu rideai ea un copil pe care-l amuzi.

Când ne-am cunoscut, eu eram omul de societate. Imi câștigasem cu greu și după multă trudă un loc printre cei de seama ta și când ți-am spus că-mi ești dragă, am știut a-o spun cu vorbe frumoase, alese, altfel de cât știu să facă cei rămași acolo, unde rămăseră ai mei.

Și ne-am iubit frumoasa mea, ne-am iubit până când obișnuința sau mai știu eu ce, a venit să omoare cu încetul ceia ce ni se părea mai tare de cât însași moartea.

Când am simțit că s-a stins în mine cea din urmă scântee de iubire, mi-am torsi trist privirile spre inima ta. Tunei de abia a văzut că în aceia sură, treptat, marea și în tine

nește »Tragedia omului« de Madács, și a mai dat traduceri din Petőfi, Arany, și alți autori maghiari moderni.

Arestarea lui face mare zarvă între naționaliști. E generală credința că el e jertfa șicanelor politice.

(Cum aflăm de altfel în ultimul moment, la intervenția deputaților, d-l Goga a fost transferat la Cluj, însă ținut tot în preventivă. Aci d-l Dr. Ștefan Morariu, a intervenit la procuratură și Goga va fi pus în libertate în curând)

Pentru pomul de Crăciun al întemnițaților primim dela domnii:

Vasilie P. Harșianu avocat Sibiu 5 cor.

Dela damele române aceste plăcute contribuții:

D-șoara Mariți Roman, Minthiul Gherlei 2 cor.

Colecta d-șoarei Hortenzia Gligore (elevă de cl. V!) din Veneția-inferioară: d-l Iacob Popenică protopretor pens. 1 cor. Drd. Traian Stoica cand. avocat 2 cor., Cornel Langa învățător 1 cor., Ana Gligore 1 cor. Hortenzia Gligore 1 cor.

D-l Toma Cocorescu ne-a trimis din Horezu o colectă de 80 Lei, la care au contribuit domnii: Ioan St. Pleșoianu 5 lei, Gh. Marinescu, Traian Catul câte 4 lei, Toma Cocăreșcu 3 lei, Fani Boșca 2-50 lei, Const. Boicescu, Emil Marica, Alex. Ianculescu câte 2-30 lei, Mihail Ogrăzeanu, Dr. G. Popovici, Dr. Al. Hozoc, G. Constantinescu, Lupa Marcoci, G. I. Bălințoscu, I. N. Albescu, I. Holmagiu, G. P. Niculescu, St. Nicolae, I. Polovrăgeanu, Al. Vinerianu, D-ra Popescu, Paun Mihăiescu câte 2 lei, Maria Boicescu 1.10 lei, G. Popovici, Const. Săraru, G. Rogojinoiu, Victor Pietraru, Alex. Pietrariu, d-na P. Niculescu, G. M. Angelescu, Tache Băluță, Preot I. Niculescu, Nichit Damian, Petre Mitrea, Nae D. Mateescu, Ion Popescu, P. Ceaușu, Anonim. C. Mihăileanu, C. Stăncescu, Maria D. Tombrac, I. Silian, T. Prita, D. N. Florințescu, D. Andreescu, Nistor Dumitrescu, Ion Georgescu câte 1 leu, C. Halepliu, Toma Cioran I. Beregată, D. Nicolăescu, G. Cocea câte 50 bani.

Dela d-l Florea Mureșianu prof. de desen, Nagyszombat primim 2 cor

Rectificăm chitarea din nr. 276. Suma de 550 a fost colectată numai de d-l Boteanu. Contribuțiile au fost însă dela *Simeon Popan preot Figa; Ioan Nagy preot Rusuri și George Isănu preot Ciceiu-Cristur dela fiecare câte 1 cor.*

Multe mulțumite tuturor!

Avis. Am onoare a Vă aduce la cunoștință, că am deschis *cancelarie advocațională* în Abrud, în casele răposatului notar public Mihail Cirlea din piața principală. Cu stimă: *Dr. Candin David* avocat.

Advocații din Ungaria. După o statistică publicată în timpul din urmă, s-a constatat că în fiecare an numărul advocaților crește aproape cu câte 200. În 1904 au fost 5300, în anii următori succesiv 5512, 5776, 5995 și în 1908 au fost 6215 advocați.

Necrolog. *Michail Făgărășan*, protopop și inspector școlastic al tractului Becleanului, paroch al Tăurei și filiala Șintereag, director executiv al institutului »Schintea«, membru ordinar al »Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român«, membru în direcțiune la institutele »Ceroana« din Bistrița și »Minerva« din Beclean, membru virilist al comitatului Bistrița-Năsăud etc. și-a dat nobilul său suflet în mâinile Atotputernicului Dumnezeu Duminecă în 2 Ianuarie, în al 76-lea an al etății.

Pentru Muzeul Asociațiunii și-au respicumpărat felicitările de anul nou următorii domni:

Dr. A. F. Tămaș medic Ruma, Iosif Popescu director de bancă Reghin câte 10 cor., Petru Penția avocat Panciova 6 cor., Dr. Eugen Bran avocat Teaca, Dr. I. Vescanu avocat Teaca câte 5 cor., Oct. C. Tăslăuanu secretarul Asociațiunii Sibiu, Andrei Vodă paroch Armeniș, Ioan Urziceanu, Corbu, Ioan Dobrean, Corbu, Gavril Precup prof. Blaj câte 3 cor., Ilie Dobrotă paroch Poiana Sibiului, Ioan Fodorean paroch Galați câte 2 cor., Liviu Iancu paroch Zăbrani 1 cor.

Sibiu, 3 Ianuarie 1910 n. *Iosif Șerca Șuluțiu.*

Vârsta preistorică. D-l Joulin a vorbit la Academia de inscripții și arte frumoase din Franța și peninsula iberică. Cercetând multe stații din vârsta de fier, zice că este limpede că istoria și arheologia dovedesc că civilizația de fier caracterizată prin des-

coperirile dela Hallstatt au adus-o Celții în veacul al VI-lea înainte de Hr. Celții erau în mijlocul veacului al V-lea până în al IV-lea stăpâni pe toate țările. Înăruirea coloniilor grecești de pe țărm era neînsemnată! La începutul veacului al IV-lea civilizația hallstattiană s-a înlocuit prin civilizația vârstei de fier dela Tène, care la Nord de Alpi se atribuie Celților, în Sudul Franței și în Spania, obiectele vârstei dela Tène sunt rari. Civilizația aci se datorește Grecilor și celor ce le-au imitat: orașele, apărarea lor, armele, po-doabele, uneltele, monedele etc.

La »Societatea pentru fond de teatru român« s-au înscris în zilele din urmă domnii: Ioan Săbădeanu comerciant și proprietar în Brașov, ca membru pe viață plătiind deodată întreaga taxă de cor. 100 și Nicolae Drugociu asistent de farmacie în Brașov, ca membru pe viață, tot cu taxă de 100 cor., plătiind deocamdată întâia rată anuală de cor. 10 și obligându-se ca să plătească restul în anii următori.

Corfescu în Bucovina. Cunoscutul cântăreț Nicu Corfescu va face un turneu artistic prin Bucovina, însoțit de d-na Maria Corfescu, soprană lirică. Cel dintâiu concert s-a dat la Suceava, Duminecă în 2 Ianuarie st. n. în sala Dom Polski. Acompanimentul la pian va fi ținut de d-ra Otilia de Payersfeld absolventă a conservatorului de piano din București.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat:

a) În loc de felicitări de A. n. f.: Victor Branice (Seghedin) 3 cor., Nicolae Dima (Brașov) 20 cor., Nicolae Fizeșian (Brașov) protopresb. militar 5 cor., Basiliu Popa maior de artil. (Brașov) 10 cor. Basiliu P. de Harșianu, adv. Sibiu 5 cor.

b) d-l prof. I. G. Panțu (Brașov) în memoria părinților săi răposați 20 cor., ajutor dela »Noiana« institut de credit în Noul român 18 cor. 82 b.

Pe lista de colectă nr. 185 prin colectantul Ionel Ilescu din clasa III. reală. Din Codlea: Emilia Ilescu văduvă preot. și Maria Ilescu văduvă învăț. câte 1 cor. Din Hațeg: Doina Bontescu 5 cor. Dr. Aug. Streitaru 5 cor., N. N. 1 cor., B. Popovits 2 cor., Dr. Aurel Luca 2 cor., N. Burchea 1 cor., Ambrosiu Șelariu 1 cor., Leonel Parasca 2 cor., Nicolae Țința 1 cor. Cu totul 22 cor.

O mâncare nouă. Soldații din marina engleză s-au deprins a mânca un explosiv întrebuițat pentru războiu, cordita. Se spune că plăcerea ce acest explosiv face, e așa de mare, încât cine s-a năvărit odată cu patima asta, nu se mai poate desbăra, ori cât ar fi de mari pedepsele cu cari l-ar amenința. Gustul ei e dulce, căci cuprinde 75 la sută nitroglicerina în ea; dar nu din pricina dulcetei o mănăncă, dar pentru că face același efect asupra nervilor ca opiu și morfina. În doze mici, ațăță; în mari pricinuește ca hașul visuri și vedenii fermecătoare; dar sfârșește prin nimicirea voinței.

Arșița. În Argentina (unde acum e toiuul verei, căci e în em sfera de miază-zi) e o arșiță așa de grozavă încât e teamă să nu se nimicească recolta. Nu se ține minte să mai fi fost astfel de călduri.

Reformarea jurământului în Anglia se desființează jurământul prin sărutarea Biblii. Cel ce jură va ținea Biblia în mâna dreaptă, o va ridica în sus și va rosti formula de jurământ aproape ca la noi.

Asta deia 1 Ian. 1910 st. n.

Localie. Astăzi la orele 9 a. m. s-au început la liceul român feriele de Crăciun, cari vor ținea până Vineri în 8/21 Ianuarie 1910.

— Băile de abur ale Eforiei vor fi închise în ziua întâia de Crăciun.

— Joi va fi deschisă farmacia lui Neustädter, Târgul Grăului.

Invitări.

»Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, va da Vineri, I-a zi de Crăciun, o reprezentație teatrală în teatrul orașenesc. Se va juca: »Pribegii«, comedie din viața meseriașilor, în 2 acte, după Nestroy, localizare de Seb. Stanca. »Balul mortului«, comedie într-un act, de V. A. Urechia. După reprezentație »Convenire socială« în restaurantul Brote.

— Reuniunea femeilor române gr. cat. din Făgărăș și jur, va da o producțiune teatrală cu dans, la 14 Ian. n. 1910 (anul nou), în sala hotelului »Paris« Făgărăș. Se va juca: »După teatru«, comedie

într-un act, de T. V. Stefaneli. »Curiositate femeiască«, comedie într-un act, local. de M. Popescu n. Bogdan. După teatru »Călușerul« și »Bătuta«.

— Tineretul din comuna Borgo-Suseni va da o producțiune teatrală, a 3-a zi de Crăciun. Prețul de intrare: Pentru inteligență 1 cor., pentru popor 50 fl. Venitul este pentru îmbrăcarea copiilor săraci de la școală. După producțiune dans, pentru inteligență separat de popor.

— »Societatea rom. de lectură« din Lipova, dă în ziua a 3-a de Crăciun, în sala mare de la »Regele Ungariei« o serată teatrală, urmată de dans. Se va juca: »Trei Doctori«, comedie localizată din nemțește, de d-na Virginia A. Vlaicu.

— Comitetul bisericii române din Ida-mare, va da un concert împreună cu reprezentație teatrală, a 3-a zi de Crăciun. În program: »Crai nou«, operetă într-un act. »Țigănușul câtană«, comedie.

— Școala populară rom. gr. or. din Săliște, va da a doua zi de Crăciun, piesa teatrală »Timpuri trăite«, piesă populară în 3 acte, cu cântece, din viața Mărginenilor, de I. C. După producțiune joc.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1910

se deschide nou abonament la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii ziarului nostru, cu atât mai vărtos, că din pricina mulțimei restanțelor suferă foarte mult expediția regulată a ziarului. Rugăm din nou cu insistență ca să se reguleze abonamentul restant, almintreia va fi oprită trimiterea ziarului.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coroane, pe șase luni 12 coroane, pe trei luni 5 coroane, pe o lună 2 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Bibliografie.

A apărut de sub tipar și s-a pus în vânzare »Anuarul presei române și al lumii politice« pe anul 1910.

Anul acesta »Anuarul presei« este o adevărată lucrare monumentală, de aproape 1000 pagini și cuprinde o materie utilă, bogată, variată și extrem de interesantă.

Pe lângă numeroase bucăți literare, datorite celor mai distinși scriitori, Anuarul presei cuprinde anul acesta o fidelă recapitulare a evenimentelor anului 1909; o statistică a presei din capitală și din întreaga țară cu detaliate explicații asupra ori carui ziar sau revistă; toate instituțiile publice din capitală cu adresele exacte ale funcționarilor respectivi; adresele exacte ale domnilor senatori și deputați; corpul diplomatic și consular străin în țară precum și corpul diplomatic și consular român, în străinătate; cabinetele ministeriale, președinții senatului și camereii, primarii capitalei și prefectii dela 1859—1910; lumea politică din capitală și provincie, cu portrete și note biografice, număroase articole politice, artistice, teatrale și sportive; peste 600 clișee, fotografii, panouri, planșe etc. reprezentând diferite personalități politice, deputați, senatori, clerul superior, artiști, ziariști, vederi etc.

Pentru comercianți Anuarul presei are anul acesta o deosebită importanță, de oare ce a introdus o anexă comercială care cuprinde peste 50.000 adrese comerciale exacte și bine controlate, precum și adresele tuturor fabricelor din capitală.

Într-o această bogată materie este cuprinsă și un elegant volum, frumos broșat și tipărit, având aproape 1000 pagini și care se vinde cu 5 lei exemplarul la toate librăriile din capitală și din țară. La comenziile din provincie a se adăuga câte 50 bani de volum pentru transport.

Administrația expediază volume contra ramburs.

Pentru comenzi și orice informațiuni a se adresa direct la Administrația »Anuarului presei române și al lumii politice«, București, Str. Vasile Lascar 210.

*

Albina, revistă enciclopedică populară Nr. 12—13. Sumarul: Redacția, Aniversarea nașterii M. S. Reginei (cu portretul M. S.). Econ. D. Georgescu, predică la Nașterea Domnului (cu 3 ilustrațiuni). G. Coșbuc, Sărbători fără rost. Spiridon Popescu, Norocul lui Moș Toma (II). Sofia Nădejde, Cine se îmbracă mai potrivit cu igiena? Artur Gorovei, Cum se dobândește proprietatea. Ștefan Vechiu, Fiți darnici! Alex. Țințariu, Colindătorii. (Cu ilustrație). Maria Beiu-Paladi, Izvor de fericire. (Urmare). Cronică. Pagină glumeață. Supplement.

*

În tipografia »Aurora« din Gherla a apărut »Regulament de serviciu« I și III jurământul și articuliile marțiale pentru armata comună, de căpitan Demetriu Bardosi. Prețul 65 fleri.

*

Calendarul »Bibliotecei pentru toți« pentru 1910 c'un cuprins bogat. Prețul 50 bani.

ULTIME ȘTIRI

Budapesta, 5 Ianuarie. În cabinetul Lukacs, la interne este luat în combinație și Hedervary, sau Banffy. Lukacs a spus corespondentului dela »Pester Lloyd«, că nu trebuie negreșit ca toate portofoliile să fie ocupate! Iusthiții sunt înclinați a sprijini noul guvern.

Viena, 5 Ian. Produce aci mare senzație arestarea unui cunoscut om de afaceri, considerat pretutindeni ca multi-milionar.

Personajul în chestie este invinuit că acum 35 de ani, pe când era voiajor la o casă comercială, a încasat în numele ei suma de 2000 coroane, fără a le depune la casa firmei.

Păgubașul a intentat acțiune contra voiajorului ei, actualul milionar, dar din lipsă de dovezi procesul s-a sistat.

Arestatul a fost eliberat pe cauțiune.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu**
Râm.

Redactor respons.: **Dr. Sever Dan.**

Cele mai bune cadouri de Crăciun portrete mărite după orice fotografie, la Francis Bichoff, strada Hirscher 20.

Conversații în limba franceză de d-na Bichoff, parisiană. Ora 2 cor.

Morburile de piele

ca Exemă și umflături, cari nu se vindecă, sunt în cele mai multe cazuri o urmare a sângelui puțin și bolnav.

EMULSITNEA LUI SCOTT

este cel mai bun mijloc pentru înmulțirea sângelui pentru a vindeca astfel de morburi.

Părțile ei constitutive din cari prin procedura lui Scott se prepară o Emulsiune smântânoasă și ușor de mistuit, au câștigat pentru Emulsiunea lui Scott renumele unei emulsiuni de mustră și pretutindenea ea este cel mai bun mijloc contra acestor morburi. 6.



Veritabil numai cu marca — pescar — ca semn de garanție a procedurii lui Scott.

Prețul unei sticle originale 2 coroane 50 bani.

Se capătă în toate farmaciile.

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultațiuni

on celebritățile medicale, cu specialiști de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

**Dela librăria „GAZETEI” Braşov
se pot procura următoarele cărți**

(La cărțile aici înscrise este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandare.)

Bărsan: „Visuri de noroc” . . . Cor.	2.-
Cioflec: „Doamne ajută-ne” . . .	1.50
Alexandrescu: „Versuri și prosă” . . .	1.25
Bolintineanu D.: „Opere compl.” . . .	1.50
Creangă: „Opere complete” . . .	1.50
Beldiceanu: „Chipuri de la ma- hala” . . .	1.50
Eminescu: „Literatura populară” . . .	1.50
„Geniu pustiu” . . .	2.-
„Serieri politice și li- terare” . . .	2.-
Filimon: „Ciocoi vechi și noi” . . .	1.50
Negruzzi: „Opere complete” . . .	1.50
Cunțan Maria: „Poezii” . . .	1.25
Chendi Ilarie: „Preludii” . . .	2.50
„Fragmente” . . .	2.50
Grigorovița: „Chipuri și graiuri din Bucovina” . . .	2.50
Iodós Constanța: „Frumos” . . .	1.50
Iorga: „Istoria Românilor în chipuri și icoane” . . .	2.50
„Gânduri și sfaturi” . . .	1.50
„Neamul românesc în Bu- covina” . . .	1.50
„Cuvinte adevărate” . . .	2.50
„Sate și mănăstiri” . . .	2.50
S. Nădejde: „Robia Banului” . . .	2.-
„Patimi” . . .	2.-
Speranța: Teatru sătesc „Mireasa” . . .	1.50
„Curcanii” . . .	1.50
„Lângă Pă- mânt” . . .	1.50
Odobescu: „Opere complete” . . .	1.50
Tănăsescu: „Teatru de școală” . . .	1.-
Slavici: „Manea” . . .	2.50
A. O. Maior: „Biblioteca co- piilor” vol. I. și II. à . . .	1.60
Elena Farago: „Versuri” . . .	1.50
Bolcaș: „Năvăliri barbare” . . .	1.-
Ciocărlan: „Traiul nostru” . . .	1.50
Iosif St. O.: „Credințe” . . .	1.50
Iules Brun: „Moșneagul dela munte” . . .	1.50
Coșbuc: „Fire de tort” . . .	2.50
„Povestea unei coroane de oțel” . . .	1.50
„Sacontala” Traducere li- beră după Calidasa . . .	5.-
„Cântec de vitejie” . . .	1.-
Gujbă: „Povestiri din copilărie” . . .	2.-
Caragiali: „Note și schițe” . . .	2.-
Al. Florini: „Povești populare” . . .	2.-
Iosif: „A fost odată” . . .	1.-
Moruzi: „Rușii și Românii” . . . Cor.	1.50
H. Petrescu: Maxim Gorki nuvele” Cor.	1.-
Ciura: „Icoane” . . .	1.20
Stelian Rusu: „Foiletoane” . . .	1.-
Bărsan Z.: „Ramuri” . . .	2.-
Bontescu: „Ego” . . .	1.50
Carmen Silva: „Valuri alinate” . . .	1.50
„Povestiri din răs- boiu” . . .	2.-
„Amintirile Căpraru- lui Ghiorghita” . . .	2.-
Delatimana: „100 bazme” . . .	2.50
Gârlean Emilgar: . . .	1.50

**Nr. 9005 - 1909.
Anunț de Esarândare.**

Bunul comasat din comuna Ce-
nade. aparținător fundului Alesan-
dru Șterca Șiuluțiu — în mărime de
500 iugăre arător, 225 iugăre fânat,
86 iugăre pășune, 4 și 1/2 iugăre loc
de vie — administrat de Prea Ve-
neratul Conzistor Metropolitan din
Blaj, să va da în arândă pe calea li-
citațiunii publice pe 6 ani succesivi
dela 24 April 1911 până la 24 April
1917.

Licitația publică să va ținea în
Blaj la 20 Ianuarie 1910 st. n. la 10
oare a. m. în cancelaria advocațială
din curtea metropolitană. Prețul de
eslamare va fi 8500 Coroane sub care
preț de arândă bunul nu să va sub-
arânda.

Condițiile de esarândare să pot
vedea în cancelaria subscrișului și la
administrațiunea centrală capitulară.

Cei ce dorec a lua parte la li-
citație sunt datori a depune un va-
diu de 10% din prețul de strigare
adecă 850 Coroane în bani gata ori
în hârtii de valoare uotate la bursa
din Budapesta.

Ofertele prezentate în scris până
la acel termin, să vor lua numai a-
tunci în considerare, dacă să vor face
pre lângă accludarea vadiului amintit
și pre lângă declarațiunea, că ofer-
entele cunoaște condițiunile de esa-
rândare.

Blaj la 31 Decembrie 1909.
Dr. Julius Maniu,
advocat arhidiecezan.

**Original Victoria,
Köhler,
Afrauna,
Wittina,
Gritzner,**

sunt mașini de cusut de cea mai
bună calitate.

Fabricate de clasa primă
in ce privește aranjamentul și exe-
cutarea lucrărilor.

Reprezentante de
MICHAEL MOOSER,
Braşov, Strada Porții Nr. 39,
mare atelier mecanic de repa-
raturi. Mașine de scris și Gram-
foane se reparază.
(715.24-50.)

O vai! Tusea, răgușala și flegma o vin-
decă iute și sigur
„Pastile alui Egger pentru piept”
are gust bun și nu strică apetitul
Per Karton 1 cor. și 2 corcane.
Karton de probă 50 bani.

Deposit principal de trimitere:
Farmacia „Reichspalatin”
Budapest, Váci-körut 17.

Tusea blăstămată
o să mă înec!

Pastile Egger m'a
vindecat!

Se capătă în Braşov: Borsódó István, Julius Hornung, Emil Jekelius, Franz
Kelemen, Victor Klein, Rudolf Kugler, Lang & Theil, droguerie, Eduard
Neustädter, Heinrich G. Ober, Victor Roth, Stenner Frideric, Teutsch
Tartler, droguerie
In Răşnov: Josef Scheeser, Eugen Pasterner, Dr. Poschs Erben, droguerie.

Premiați la 7 expoziții universale cu premiul întâi.

Veritabil numai cu
1860
T.P.A.P.M.
СПЕТЕРБУРГ

ȘOȘONI
DE PETERSBURG.

Fabrica liferează
zilnic 60,000 părechi.

Singurii contrahenți:
**MESSTORF, BEHN & Co.,
WIENA I.**
Sunt de vânzare în prăvălii de ghețe
și cu articoli de modă.

**TIPOGRAFIA
A. Mureșianu**
Braşov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai
bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot
felul de caractere de litere din cele mai moderne
este pus în pozițiune de a pute esecuta ori-ce
comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE

FOI PERIODICE

BILETE DE VISITA
DIFERITE MODURILE

PROGRAME ELEGANTE

BILETE DE LOGOANA ȘI DE NUNTA
DEPA DORINȚA ȘI IN COLORI

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de servicii

BILANȚURILE
Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori,
Couverte, in lotă mărimea

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biroul
tipografeiei, Braşov Târgul Inului Nr. 30, în eta-
giul, înderept în curte. — Prețurile moderate.
Comandele din afara rugăm a le adresa la
Tipografia A. MUREȘIANU, Braşov.

Prețuri foarte reduse numai in Novembre și Decembre.

**Costume dela
Izsák
8.50.**

ATENȚIUNE!

**Rocuri blănite
dela
Izsák
12.-**

Mare vânzare de Crăciun
cu prețuri foarte reduse
Haine de bărbați și de copii.

IZSAK HENRICH & Co.

Strada Porții 9.

**Rocuri lungi
de iarnă
Izsák
11.-**

**Pantaloni
Izsák
2.75.**

**Rocuri scurte
Micado,
Izsák
6.50**

**Costume de copii
6.50**

**Rocuri de iarnă
pentru copii 7.-**

**Pantaloni pentru copii
2.-**

Ecaterina Pitiș.

Vino lună...

— Vino lună 'n pragul ușii
Sau arată-te 'n fereste —
— Iacă viu copilă dragă,
Ce vrei: visuri ori poveste?

— Nu vreau visuri, nici poveste,
Dar de știi regină sfântă,
Spune-mi: lacrima iubirii
Care rază 'n lume o svântă?

— Care rază? Ale mele
Sunt menite să coboare,
Ca să 'mprăștie lumină;
Dar să 'ntrebi pe sfântul soare. —

Și mai vrei ceva copilă?
Eu mă duc, că 'ntr'o grădină
Un boboc crescut la umbră
Cere partea-i de lumină. —

— Lună, lună, nu te duc,
Zi-i bobocului s'aștepte,
Uite și eu cer lumina
Unor sfaturi înțelepte.

Spune-mi lună, când acela
Ce ți-e drag și ți-e departe,
Te-a lăsat uitării pradă
Ce să faci? — „Să-i scrii o carte!“

„Și de i scrii iubită lună,
Și de i scrii și nu-ți răspunde?“
— Trece-un nor acum pe boltă,
Luna tace și s'ascunde....

I. Agărbiceanu.

Augustina.

S'adormi atunci
Când ți-or veni colindătorii
La fereastră...

Crăciunul de-acuma mai bine de nu
Par aduce Dumnezeu. Zadarnic vâlul
alb acopere întinderile, zadarnic scânteie
de ger — sara sus pe cer — picuri de
argint; părintele Ioniță și preoteasa lui nu
se pot bucura la focul ce pâlpâie 'n cămin.
Nu se pot bucura de apropierea sărbătorilor,
și nici nu pot crede că se apropie
sărbătorile.

Căci în casa dinainte, în liniștea peste
care veghiaza numai lumina candelii, doar
me 'n patu-i curat Augustina, copilă lor
cea mai mare. Și nu doarme de osteneala
zilei, ci doarme după ce ziua întreagă tusa
i-a rupt pieptul tinăr, alb și fraged.

Părinții vorbesc în taină în odăița
de-alături.

— S'a liniștit puțin, săraca, zise pă-
rintele.

— Ar fi bine de-ar da Dumnezeu să
poată dormi până la dimineață. Ca azi n'a
tușit nici odată

Părintele ar mai zice ceva, da-i vine
un nod 'n gât, și nodul i-l aduce mereu
un gând amar: va adormi în curând, și
nu se va mai deștepta.

Tac dar amândoi, prin odăița li se
pare că adie un suspin, un oftat, pe când
în casă e liniște, și durerea își poartă of-
tările numai prin suflutele lor întunecate.

Augustina doarme, și 'n vis poate că
vede ziua cea mai frumoasă din viața ei.

N'a fost de mult, — astăvară în Iunie.
Dase Dumnezeu în Iunie o vreme de pă-
rea că se deschide cerul, atâta era de
limpede și de înalt seninul. Și prin mijlo-
cul acestei luni părintele Ioniță hotărî sfin-
țirea bisericii celei nouă. Că nici nu mai
putea să aștepte: biserica ridea din toate
ferestrele nouă, înalte, strălucitoare, ridea
din turnul poleit cu argintul soarelui. Și
la sfințirea bisericii se hotărî și o petre-
cere, cu muzică dela oraș, cu oaspeți ve-
niți din depărtări, așa cum se îndatinează
câte odată pe la satele noastre.

Cărna pregătirilor o purta părintele
Ioniță, dar în jurul lui furnicau o grămadă
de tineri de pe la școli, căci de-aici din
sat erau mulți copii la învățătură. Iar
acasă la părintele pentru prânzul ce-l vor
da oaspeților veniți la sfințirea bisericii,
se gândiau și plănuiau preoteasa și cu
Augustina.

Pentru Augustina vestea serbării ce
era să fie la ei în sat, a fost ca descăr-
carea puternică a unei unde electrice. S'a
cutremurat, și de-odată s'au trezit în ea
gânduri, sentimente, puteri nebănuite. Preo-
teasa se mira cum poate fata asta să se
gândească la toate celea, cum putea să
o serve cea mai mică lipsă, cel mai puțin
gol, care trebuia umplut, ca toate să reu-
șească bine. Și de unde i-a venit de-odată

puterea aceea de muncă neobosită, și pur-
tarea de grije a unei gospodine desăvârșite.

Cu șorțul alb înainte, cu obraji a-
prinși, ușoară și mlădioasă, Augustina pă-
rea că plutește într'un rit armonios, um-
blând după trebi.

Și ce masă a pregătit ea, ce ordine,
ce curățenie, s'a văzut de-acolo, că oaspeții,
după slujba din biserică nu cutezau să se
așeze la masă. Și pe sate s'a văzut de
multe-ori cum dau buzna — când e vr'o
masă — domni dela orașe, fără să mai
ție samă de vr'o regulă.

Și cât a ținut masa, Augustina a ser-
vit isteț și drăgălaș, zimbând, rîzînd, avînd
o vorbă plăcută pentru fiecare.

Numai cătră sfârșitul prânzului în-
cepă să se neliniștească. Treceau clipele,
se apropia vremea petrecerii, și ea trebuia
să se gătească, iar prânzul nu se mai ter-
mina. Atunci avea clipe de ciudă și unde
repezi de mânie îi adiau peste față. Dar
în grabă se liniștea, și aștepta. Mamă-sa
însă înțelese, îi luă locul, și Augustina
pută să treacă în odaia ei.

Obosită stătă puțin pe divan, apoi
sculându-se, ochii ei rideau de-o fericire
ne mai gustată. Bucuria ei abia de-aici în-
colo avea să înceapă, pe când părintele
Ioniță trecuse peste culmea fericirii.

La petrecere — sara — în curtea
largă a școlii, sub cerul înstelat și la lu-
mina opăcită de globurile de hârtie fină,
colorată — Augustina prinsese aripi și
sbura mereu tot mai departe în acest în-
tâi vis de tinereță, în acest început al vieții.

Jucase pe rând cu toți tinerii, cu cei
din sat, cu cei streini, dar totuși simțea
că nu acesta-i jocul pe care-l așteptase,
pe care-l aștepta.

Și nu s'a înșelat. După ce trecu aproape
un ceas de joc, între tineri se ivi unul
străin, care numai acum sosise. Și nu peste
mult Augustina juca un dans cu totul nou,
ne mai gustat, ne mai simțit, neștiut. Juca
cu tinărul acela.

L-a cunoscut din oraș, de când a fost
la școală. S'au privit pe furis, căutau pri-
lejul să treacă unul pe lângă altul, și atâta
tot. Dar suflutele lor, acum în sara aceasta
s'au desvâlit de-odată presărându-și toate
florile, toate parfumurile, toate podoabele.

Augustina nu-și putea închipui să fie
ceva în lume ce n'ar fi a ei, pe ce n'ar fi
ea stăpână. Viața aceasta omenească e o
mare vrăjitoare. Și farmecele cele mai
tari, mai sfințe și mai puternice sunt așe-
zate chiar la poarta vieții. Trăești ascu-
tând, învățând, muncind fără rost și fără
tintă ani pînă ajungi în floarea tinereții.
Trăești inconștient, fără dorințe ori gânduri
mari, te tărăi mai mult în lume. Și-atunci
odată, se deschide o porțiță tainică, sub-
țire și fără putere, se deschide și-ți arată
o lume nouă. Porțița întreagă e din flori
sălbatică, cu parfumuri tari, și se deschide
lin, fără se scărție ca și când ar fi un vâl.
Și vezi de-odată nemărginitele frumseți
ale vieții, vezi cerul ce nu se mai gată,
nu se mai întunecă, vezi miile de flori ce
nu se mai vestejesc. Ș-atunci crește suflute-
tul tău, crește de-odată ca din apă, se
simte, se bucură de sine și de puterea și
de frumsețea sa, se simte însuși un zeu.
Și tot ce-a fost înainte înțelegi că e un
fleac, și-ți pare că să trăești în veci de
veci, nu vei putea cuprinde, nu vei putea
străbate tot ce vezi și tot ce simți într'o
clipă, în clipa când viața își deschide cea
dintâi poartă: porțița tinereții. E mare
vrăjitoare viața, care 'n chipul acesta îți
însenează cu venin dulce și tare, cu ven-
in amestecat toată părțica gândurilor și a
simțurilor tale.

Augustina s'a lăsat să plutească în
lumea aceasta nouă, ca pe-o apă lină și
curată. A jucat noaptea întreagă, și dimi-
neața s'a dus cu preuteasa acasă, s'a dus
trupul ei, iar sufletul rămase să petreacă
pe tinărul, care apucase pe alt drum, spre
satul lui.

Dar în odăița ei Augustina nu putea
dormi. Deschise fereastra, să soarbă aerul
proaspăt de-afară, aerul plin de miremele
florilor adormite în straturile dela fe-
reastră...

Și 'n dimineața aceea Augustina se
răcise. La vr'o săptămână începă s'o nelini-
ștească o tuse seacă și niște junghiuri
cari se înmulțeau pe fle-care zi...

Părintele Ioniță și preuteasa văzură
mai întâi că nu-i bine cu Augustina, și
tot de părerea aceasta a fost și doctorul
pe care-l aduseră părinții.

Dar Augustina se simțea bine. Cu
toată scrisoarea nouă ce-o primia dela cel
dus, căpăta puteri nouă, și deși câteodată
nu putea părăsi patul, era voioasă ca o
păsăruică.

Numai de când s'a pus iarna cu pu-
tere, Augustina simțea că slăbește. Dar și
după tusa cea mai grea întremau scriso-
rile venite de departe, și mai ales scri-

soarea din urmă, în care el îi făgăduia că
va veni s'o colinde de Crăciun.

Doamne cât va fi de bine! Cum va
sta ascunsă la fereastră și cum va sorbi
tot cuvântul, glasul lui întreg, și cum va
fi de tare și de voioasă.

*

În ajun colindătorii începură a veni
de vreme. Copilași bălani, copilandrii cu
aere de ficioși, bătrâni învineții de frig,
țigani ce miroseau a vinars, veniau unii
după alții. Preuteasa voi să-i oprească, dar
Augustina cerea să-i audă colindând pe
fle-care, deși azi era aproape numai umbră
și tusea n'o mai slăbea.

Când vr'unii se opriau afară la fe-
reastră și de-acolo colindau, Augustina
tresărea, obraji ei arși de ferbințeli se
albeau, și inima săraca nu-i mai bătea.
Dar nu era cel așteptat. O nu, l'ar fi sim-
țit ea până n'ar fi început colindatul.

Și aștepta așa, și simțea că ceva se
isprăvește dintr'ansa, dar nu știa ce, nu-
mai părinții văzându-i respirația grea, se
îngroziră.

Și 'ntr'un târziu porțița dela curte
abia scărțâi, pași pe zăpadă abia se auziră,
dar Augustinei îi se lumină de-odată în-
tregul chip ca la o sfântă.

— Acum vine, șopti Augustina și-și
pironi ochii la fereastră.

Și 'ntr'adevăr, la fereastră se oprî
cineva, și încet se înfiripă o colindă du-
ioasă, mai de grabă o romanță. Cântecul
crescî îndată, pătrundea, se revărsa în
casă, prin pereți, prin ferestri ca o undă
dulce și caldă.

Augustina închise ochii. Dar zîmbetul
îi înflorea mereu pe buze, și fața ei era
scăldată par'că într'o undă de fericire.
Pieptul îi se ridica încet, domol, liniștit,
ochii îi se mai deschiseră odată spre fe-
reastră, apoi se închiseră iar când cântecul
se isprăvi. Se închiseră ochii, și oftând,
gemând ca un porumbel, pieptul îi se li-
niști dintr'una.

Pe când părinții aduceau în casă pe
străin să i-l arete Augustinei, ei nu mai
primiră nici un răspuns dela dânsa. Viu
rămase numai surisul înflorit pe buzele ei.

Industria casnică și arta națională.

(Fragment dintr-o conferință.)

Al. Tzîgara-Samurcaș.

Societățile urmărind ocrotirea indus-
triei casnice și tot deodată a artei na-
ționale, se înmulțesc mereu. Pe lângă cele
din Capitală se ivesc altele noi în Iași,
Craiova și chiar prin centre mai mici.

Semn vădit al interesului ce se de-
șteaptă treptat pentru arta noastră. Mai
toate din aceste societăți sunt însușite
de cele mai nobile intențiuni, căutând să
procure un mijloc nou de câștig pentru
clasa țărănească și în același timp să re-
învieze vechia artă populară.

Ele pornesc din convingerea că aceste
două probleme se pot rezolvi prin mijloace
comune. Căci în genere e răspândită cre-
dința că încurajarea industriei casnice
implică în sine și o dezvoltare artistică. În
realitate însă aceste două chestiuni sunt
cu totul deosebite și în nici un caz nu se
pot contopi, de oarece se contrazic chiar.
Oricât de paradoxală s'ar părea această a-
firmațiune, ea este foarte adevărată. S'a
dovedit ca atare nu numai la noi, dar și
la celelalte popoare la cari s'a ivit. Peste
tot, societățile de acest fel au fost înfiin-
țate ca o potestare contra dispariției bu-
nelor tradiții artistice din masa poporului.
De pretutindeni se aud strigăte de indig-
nare contra răului gust ce invadează căm-
piile și vâlcelele. S'utem cu toții indignați
văzând că țărâna lapadă frumosul ei cos-
tum de odinioară, înlocuindu-l prin produsele
ieftine dar urâte ale târgurilor. Dar înainte
de a protesta, întrebata-ne-am dacă avem
dreptul de a cere țăranului să păstreze
un costum care, dacă nouă ne place mai
bine ca cel actual, lui îi revine însă mult
mai scump? Suimem oare îndreptățiți a
cere sârmanului țaran ca pe lângă pâinea
de toate zilele, tot el să ne procure și
plăcerile estetice? Și, oare educația noastră
artistică este desăvârșită; oare noi — cla-
sele dirigitoare — nu conștim nici o a-
baterie dela regulile estetice, pentru a avea
dreptul să ne simțim jigniți de abaterile
țăranilor? Într'un cuvânt, pe ce teme pre-
tindem populației săracă ce ea să îmbrace

din nou un costum mai scump, când nu
nu-i venim de loc în ajutor în ieftinirea
traiului. Căci dacă costumul cel vechi e
cu mult mai frumos, el este totdeodată și
incomparabil mai scump.

Fără a ține seamă de asemenea con-
siderante și fără a predica prin bunul ex-
mplu venit dela noi, pretindem însă țara-
nului sacrificii de cari înșina nu suntem
capabili. Singura scuză care cată să ate-
nuze această inconștientă pretensiune pare
a fi crearea diferitelor societăți mai sus nu-
mite. Dar și acestea nu sunt decât paliati-
ve. În orice caz ele nu corespund ambe-
lor scopuri ce urmăresc; nu se pot spori
totdeodată și produsele industriei casnice
și în același timp desvolta și arta popula-
ră. Căci cu cât industria cea veche se mer-
cantilizează, cu atât pierde din adevăratul
ei caracter artistic. Adevărata artă popu-
lară e inerentă de o stare de producțiune
cât mai patriarhală, ca să nu zic primitivă.
Industria casnică în fața ei cea mai res-
trânsă e cea mai prielnică artei populare.

Schimbându-se condițiile economice
ale țăranului de odinioară, se pierde și
arta lui.

O privire retrospectivă asupra stării
anterioare vremurilor de azi, ne va dove-
di acest adevăr.

Vârsta de aur a industriei sau muncii
casnice — în adevăratul sens al cuvântului
— a fost atunci când fiecare familie își în-
grijea singură de nevoile sale. Atunci când,
de pildă, țăranul tundeă singur oile sale,
din a căror lână apoi gospodina singura
țesea vestimintele necesare familiei ei. Prin
urmare, materialul prim era procurat de
țaran și tot el fără nici un intermediu
strein, îl prelucra în vestiminte cari de ase-
meni îndestulau numai nevoile sale proprii.
În asemenea condițiuni vestimântul — dacă
exemplificăm deocamdată printr'această sin-
gură specialitate teza noastră, pentru mai
mare claritate — se prezintă în condi-
țiuni cu totul excepționale. Era mai în-
ai foarte ieftin, pentru că materialul prim,
lâna oilor, nu se cumpără. Țesătura era
foarte solidă și îngrijită, pentru că lâna era
bine răsucită și cu îngrijire bătută la răs-
boiu, culorile plăcute fiind boeli vegetale.
Dar mai presus de toate, aceste produse
se înfățișau sub aspectul cel mai plăcut,
având izvoade alese. Fiecare familie pu-
nea toată dragostea în executarea obiec-
telor sale casnice și a țesăturilor sale, cău-
tând să se distingă de vecini prin pro-
duse cât mai frumoase. Din moși-strămoși
se păstrau cu sfințenie în familii izvoadele
moștenite, cari alcătuiau un fel de patri-
moniu al fiecăruia. Astfel se esplică numai
nesfârșitele variațiuni ale costumului ro-
mânesc, care deși în principiu același, e
așa de deosebit prin particularitățile sale.
Pentru ca o asemenea industrie casnică să
prosperizeze, trebuie să împlinească urmă-
toarele condițiuni: 1) materialele prime să
nu se cumpere, ci să fie produse de aceia-
și mână care le și prelucreează în urmă; 2)
produsele să nu fie făcute în vederea
vânzării, ci numai pentru îndestularea ne-
voilor proprii; 3) starea economică să fie
așa de îmbucurătoare, în cât să nu se eco-
nomisească nici timpul nici materialul în-
trebuințat.

Numai în asemenea condițiuni pro-
dusele muncii casnice pot întruni și ade-
vărata calitate artistică și merită numirea
de artă morală. Viața modernă însă în-lă-
tură aproape cu desăvârșire condițiunile
de mai sus. Din ce în ce mai rare sunt
familie cari își îndestulează singure nevo-
ile. În cele mai multe părți sateii nu mai
au nici materiale prime la dispoziție, ba
uneori chiar s-au și pierdut tradițiile lucrului
manual și împreună cu ele și acele ale
artei strămoșești.

P-ntru a împlini aceste lipsuri întrevin
numitele societăți. Ele procură țăranilor
materiale prime, le dau izvoade după cari
să lu-reze și totdeodată le asigură un de-
bușeu sigur al produselor lor. Singurul re-
zultat apreciabil și într'adevăr foarte bine-
făcător este câștigul ce decurge pentru țara-
ni și care este în proporție cu munca
depusă. Laturea economică a problemei este
astfel într'adevăr, în parte cel puțin, re-

schimbat în chipul acesta, fuge de-i iese sufletul, pe drum drept la casa lui Buțu. Acesta tocmai ajunsese, când iată și Buțu abia răsuflând sub sarcina porcului. Niță se duse la el și, prefăcându-și mersul și ținuta, ca femeia lui Buțu, îl întreabă cu glas schimbat, dacă a adus îndărăt porcul furat.

»Se înțelege, iacă-tă-ll Pungașii trebuie să-și cerce iară norocul, dacă nu vreau să-și lingă buzele.

»Foarte bine. Adă-l încoace, să-l gri-jesc eu... tu repezi te în grajd, se aude sgomot și mă tem să nu spargă și acolo.

Buțu n-a avut alta de lucru, făr' să dea porcul lui Niță care, cum puse mâna pe el, se și făcu nevăzut. Când se întoarce Buțu din grajd în casă, era de tot spăriat găsindu-și nevasta suspinând în pat, aproape moartă de frică și supărare pentru întâmplările dintr-o noapte așa neliniștită. »Dar unde ai întârziat atâta?« se plângea ea.

Spre marea lui durere, Buțu înțelese îndată, că iar a fost înșelat.

Cu toate astea, nici pe departe nu avea de gând să se lase biruit. Era în joc cinstea lui, și se jură, că nu se lasă, Doamne ferește, până nu le ia prada îndărăt și începu iară să-i urmărească.

El bănuia că pungașii nu vor lua de astă dată drumul de mai înainte, dar totuși, poate, că-și vor căuta o ascunzătoare în pădure, unde s'ar fi crezut mai siguri în tot ținutul. Și într'adevăr, aici i-a și găsit. Printre copaci zărește sclipind un foc lângă trupina unui stejar gros, unde hoții aveau de gând să-și frigă puțină slănină, pentru că li-se învârteau măruntaele de foame.

Lemnele puse însă pe foc, erau jilave și ardeau rău, de aceea tovarășii se duseră amândoi în pădure, să caute frunze și crengi uscate. Buțu se folosește de lipsa lor și se furișează după stejar. Aici se desbracă până la piele, se urcă 'n copac, pe o creangă, ce atârna la vale, și se slobozi în jos, de gândea că-i corpul unui spânzurat, ce se bălăncănea între frunze.

Nu trecu mult și iată se întorc ortacii și se trudesc să ațâțe mai bine focul, când... de sus răsună un glas bubuitor de-a-supra capetelor lor :

»Mișeilor, și voi veți sfârși, ca mine! Hoții priviră în sus și se spăimântară. La lumina slabă a focului, o groază li-se părea că în copac, într'adevăr este corpul unui om spânzurat, cine știe pentru ce fapte.

Părul li-se făcu măciucă văzând degetul înfricoșatei răsplătiri... genunchii începeau să le tremure, la gândul, că o astfel de pedeapă au meritat-o îndoit și întreit, dacă omul ar putea muri de mai multe ori decât odată.

Conștiința cea rea li făcu să fugă în ruptul capului, cât li țineau picioarele...

Răzând sret de frica, ce i-a cuprins, Buțu se scobori de pe copac, se îmbracă iute luă porcul în spărare și se întoarce vesel acasă, lăudându-se femeii cum a păcălit pe hoți.

»Dar și acum trebuie să fim cu grijă, zise el, văzând că soția începe a-l săruta de buurie și a-l lăuda pentru îndrăzneala lui vicleană. »Ei imi cunosc prietenii foarte bine... ei nu vor fi fugit departe nu mai până le va fi trecut spaima și, până când vom avea porcul în casă, nu ne vor da pace. Asta o știu prea bine. Cel mai bun lucru, ce-l putem face, este, să tăim carnea și s-o fierbem într'o oală, p-ntru-ca, dacă-i odată tăiată, cel puțin n'ar pot fura așa ușor, ca până acum. În chipul acesta, la tot cazul, vom avea plăcerea să gustăm din ea.

Iute se apucară de lucru. Femeia aprinse focul și bărbatul tăia porcul și umplu ala cea mare cu bucățile cele mai bune, după aceea se puseră amândoi lângă vatră, unul deoparte, altul de alta, ca să poată griji cu atât mai bine de averea lor.

Buțu însă era așa de ostenit de năsbuțiile acestei nopți neliniștite, încât îndată a și adormit.

»Du-te nu-ai și te culcă, il stătu nevasta. »Ei o să păzesc bine oala. Ușa e ncuiață tapăn și n'avam să ne facem nici o gră. Când voiu auzi cel mai mic sgomot, te voi trezici.

Ființa și Buțu era tot de părerea soției sale, se aruncă în pat îmbrăcat cum era și, horecând tare, adormi ca tunul. Femeia sietea câteva timp, cu privirea țântă spre oală. Dar, căldura focului, și horecăia bărbatului ei, o miară și pe ea. Adormi și ea pe scaun, și se întrecea cu bărbatul în horecăt.

În timpul acesta hoții se reuleseră din spaima lor și hotărâră să meargă la

stejar, îndărăt. Văzând aci, că lipsește și porcul și corpul, despre care credeau, că este al unui făcător de rele spânzurat, deodată își deteră cu socoteala, că ce s'a întâmplat. Ei simțiau că este batjocură și rușine pentru ei, pungași de lefterie, să-i plăcălească unul, ca Buțu... astfel o luară iară spre casa lui, hotărâți, să facă ce vor face să se folosească de orice înșelăciune, numai să pună iară mâna pe bucătura cea grasă, pe care o crezuseră, că era deja proprietatea lor.

Înainte de a întreprinde însă alți pași, Niță aruncă ochii prin gaura, ce-o făcuse în părete, ca să iscodească, ce face »dușmanul«. El vede pe Buțu întins pe pat, în fața lui pe nevastă durmind pe scaun, în mâna-i, atârnată în jos, cu o lingură de luat spuma... iar în oala dinaintea nasului ei, înroșit de foc, fierbea de clocotea.

»Zău! vreau oamenii să ne cruce osteneala de-a mai și fierbe carnea!« șopti Niță. Într'adevăr, destul ne-am năcăjit cu porcul, tocmai bine fac, că ni-l pregătesc. De minune, Ghiță! în câte-va clipe carnea-i în mâinile noastre.

El își tăia o rudă lungă, o ascuți la un capăt și se sui cu ea pe coperișul colibeii. De sus slobozi ruda pe coș la vale, în oala cu carne și o înfipse într-o bucată mare, dar tocmai când era s'o tragă în sus, iată se trezește Buțu... el vede că carnea începe să sboare pe coș în sus... în momentul acesta își gândi că, cu niște dușmani așa isteți și dibaci, totuși e mai bine să trăiești în pace, decât pe picior de bătaie.

»Prietenilor!« strigă atunci, »nu vă mai năcăjiți și mie imi faceți pagubă, dacă vă suiți pe coperiș. Am greșit că nu v'am poftit să gustați din porcul meu. Haideti să încetăm cu înșelăciunile de războiu, altcum n'ajungem niciodată să gustăm ceva. În loc să furați din carne, coborâți-vă și mâncați din ea, cât vă poștește inimă.«

El alergă să deschidă tovarășilor vechi ușa. Și-acum se așezară veseli la masă, răsără bine de păcăliturile lor și ca prietenii cei mai buni din lume — se îndopară cu carne de porc.

Gazel.

Acuma dar, când ești a altuia
De ce privești cu jale 'n urma mea?
Sau poate-ți pare rău, că m'ai perdut?
Dar vezi, cu mult mai bine e așa.
Rămâi tu 'n sfera ta îngustă, goală,
Banală, ca și 'n tine inima!
În zborul meu spre cuimi, spre idealuri,
Pe cari nu le'nțelege mintea ta,
Oricât mi te-ai trudi, oricât te-ai zbate
N'ai aripile, să mă poți urma.

Vasile Stoica.

Câștigul cel mare.

Amintire din închisoarea stafului.

Închinată surorilor și fraților, cari au contribuit la popul nostru de Crăciun

Sunt aproape două luni de zile, de când imi ispășesc »păcatele« în temnița de stat de pe malul Tisei și nu trece zi, în care să nu primesc o scrisoare sau o ilustrată dela cutare sau cutare prietin, cu rugarea să-i scriu ceva despre viața ce-o ducem între zidurile închisorii. Și fiecare răvaș e mângâitor și plin de cele mai duioase amintiri și aderențe. Prietini! din »Acord« mi-au scris în nenumărate rânduri, că de când am plecat din mijlocul lor »au dat mult înapoi în privința socială...« Fratele Axente mă mângâie dela serata dată în onoarea distinsei noastre conferințiere, d-șoara Dr. N. D. L. pe o cartă cu nenumărate iscălituri: »Veni-va iarăși dulcea primăvară și fi-va V..... liber iară...« Alți prietini, voină să-mi dea o temă de meditat în aceste zile de »reclugere« sufletească imi pun în vedere că după reînțorcerea mea acasă mă vor însura... ca să nu scap cumva și ultimul tren, iar alții mai veseli și mai »sugativi« din fire imi aduc vestea »grozavă«, că doi din birtașii Brașovului, pe cari în trecut îi onoram cu vizitele mele, și-au închis birturile, iar alți câțiva, — dacă n'oi veni cumva mai iute — stau gata de faliment. — Și de-ar ști bieții birtași și frații Acordști, că stau pe punctul de-a renunța la toate beuturile alcoolice — ce mai desiluzie și ce mai jale?!

Mai alaltăieri primesc dela un »trifoi« anonim o cartă cu cuvintele: »...ne-am bucura, dacă ți-am aduce o veste de noroc și te-am putea saluta decâteori ne gândim la d-ta, robul din Segedin...«. Și nenumărate sunt scrisorile de același conținut înduioșător și mângâietor, primite din apro-

prie și îndepărtare, începând dela frații din redacția și tipografia »Gazetei« până la Budapesta și Viena, dela inimioșii noștri studenți, și toate, toate se încheie cu aceeași întrebare: »Ce mai faci?« și »Mai scrie-ne!«

Și-apoi unde să pun răvașele de-acasă, dela mamă și surori? Nu-i săptămână, în care să nu mă provoace odată sau de două-ori să le scriu cât de multe: cum am prânzit azi, cum am dormit ieri, cine imi spală rufe etc. etc. Le-am scris azi o coală, mâne două coli și celor de-acasă tot li se pare, că le-am scris prea puțin.

Nu-i vorbă, multe ar fi de scris, nu atât întâmplări, căci ce se poate întâmpla între zidurile unei închisori? Dar despre nenumăratele gânduri, zbuclumări și planuri, cari frământă sufletul unui rob. Ziua mai trece cum trece, dar nopțile lungi, când stai sub zăvor și preumblându-te de-alungul chiliei dai cu capul de geamul împodobit cu gratiile de fer — atunci da, — ai avea multe de zis și de scris... Dar mai bine le închizi toate cu șapte lăcate în fundul inimii și liniștindu-te cu încetul, te întinzi pe așternut, ca să te fure somnul în lumea visurilor mai senine...

Trăim însă și momente mai vesele. Facem și noi ce putem, ca să ne treacă ziua mai iute. Unii se ocupă cu probleme mari politice, alții, sătui de politică, fac haz de năcaz și se trag reciproc pe sfoară, ca mai apoi să aibă de ce să ridă. Cea mai strâșnică politică o fac »socialiștii« întemnițați. Sunt tipuri de tot interesante. Într'o zi li vezi pe toți laolaltă — sunt cinci la număr — preumblându-se în jurul curții, răpiți de vârtejul unei discuții politice aprinse.

»Iară-și impart averile între ei« — ne spune ironic părintele Hlinca, care de mult ce-a stat între aceste ziduri, îi cunoaște din doască 'n doască.

A doua zi nu-i mai vezi împreună. »Se vede că unul sau altul a fost prescurtat la »împărțire« și de-aici »supărarea« — obsearvă din nou părintele Hlinca.

Peste câteva zile li vezi din nou împreună, începând probabil din nou cu împărțirea bunurilor lumesti.

Noi »naționaliștii« ne cam ferim de ei, căci nu prea avem ce să împărțim și apoi tovarășii noștri socialiști sunt toți din neamul lui Israil, prin urmare *limco Danaos*... Dar și dealtfel suntem cam sătui de politică și în schimb dăm reprezentării de circ, de teatru și, cum am zis, facem haz de năcaz.

Deunăzi i-am făcut una lui nenea Iancu, de-și va aduce aminte de mine cât va trăi. Cred că nenea Iancu nu se va supăra dacă voi da în vileag pățania noastră, iar iubitorilor cetitoare ai bătrânei noastre »Gazetei« cred că drept mulțumită pentru multele semne de dragoste arătate față de noi în aceste zile grele, le voiu putea procura de sfințele sărbători câteva momente mai vesele.

Nenea Iancu e om cu frica lui Dumnezeu, cum rar îi găsești părechea. Pentru dragostea lui învățată față de marele cugetător și poet al Norvegiei a ajuns să-și serbeze între zidurile acestei închisori jubileul de 25 ani în serviciul administrației și redacției noastre. (Rar jubileu, de care mulți n'ar dori să aibă parte!)

Cu fruntea senină a intrat în »sanatoriu« de pe malul Tisei și își așteaptă în liniște apropiata zi a eliberării sale. Ca om învățat la ordine și punctualitate, calități cari se recer în primul rând la expediarea unui ziar de zi, s'a distins și aici prin aceste calități. Cea mai curățică și îngrijită chilie e a lui și cel dintâi, care e în picioare la 6 dimineața, când ni se descuie odăile, e tot d-lui. Însușirile aceste rare ale lui nenea Iancu ne-au și făcut ca să-l alegem unanim »șef-bucătar« al nostru și să-i incredințăm spre îngrijire merrindea, ce-o primeam de-acasă și dela prietini.

Cu un cuvânt zis: omul ori-unei — și pace!

Fix la 6 dimineața îl auzi tîrîndu-și pantofii prin coridoarele închisorii, deschizând rând pe rând chiliile soților de suferință. Și vai de-aceia dintre noi, pe care-l găsește dormind, căci, după vorba d-lui, »aici n'am venit să ne boerim, ici suntem robi și ca atari să fim la 6 în picioare!«

Cam astfel mă muștra și pe mine în primele dimineți petrecute în patul închisorii, când i-mi coceam mai bine somnul după lungul adio luat dela prietini și cunoscuți, și nu odată imi venea poftă să-l întâmpin cu o ghiată în mână. Dar omul se satură și de somn și după o săptămână simțiam chiar o bucurie, când îl vedeam pe nenea Iancu după o noapte lungă și nedormită, intrând în odaie.

Uitasem să mai spun, că nenea Iancu,

ca om evlavios ce era, ținea mult la: pe cari le știa tilcui în fel și chip, trecea zi, în care să nu-mi spună ce sat și că atare sau atare lucru are întâmpla.

În ziua de 11 Dec. la 6 dimi-mă trezesc ca de obicei cu nenea în odaie.

— Ascultă, băiete! Am cettit ieri în »Gazetă« că în 16 a lunii aceste tragerea loteriei de stat de binefacer Viena Sunt cu totul 18.386 câștig suma de o jumătate milion, iar că cel mare e de 200.000 cor. Să cump câte-un los, căci costă numai 4 cor.

— Nu cumpăr! îi răspund scurt când-mi aminte, că de câte-ori am ctt rat losuri de-ale loteriei ungare de st răsăm păcălit. Chiar la începutul anu cestuia luasem cu nenea Niculiță, i nostru administrator al »Gazetei«, c optime. Am plătit taxele la prima tr v la a doua, mai apoi la a treia, văzând că n'am noroc, mi-am făcut urechia când imi aducea nenea Niculiță amir apropiata tragere și — am răsăm cu plata.

— Ascultă băiete! — încep di nenea Iancu, căutând să mă înduplec!

— Nu cumpăr și — gata!

Iar nenea Iancu a închis ușa fă mai zică o vorbă și s'a dus.

După amiază iarăși veni vorba p terie. Ba că loteria e spre binele sold ba că multe sunt năcazurile bieților soldați, și mai știi dacă Dumnezeu gutul nu ne-a dat cumva un gând h aceste zile grele pentru noi...

Cuvintele lui nea Iancu, spuse i părintesc mă înmuiară de astădată gândul, că după atâția ani de sărăci zetărească, imi va suride poate și m rocul dintre zidurile acestei închisor băgat mâna 'n buzunar și am scos t coroane.

— Să fie într'un ceas cu noroc dragă, și să te îngrijești de losuri! în — Dumnezeu să te audă, dragă Seara losurile erau în mâinile n două bucăți mari și frumoase de l cu desemnuri alegorice, iar în mijl frele: 31,530 și 272,076.

A doua zi dimineața precis la p nea Iancu intră în odaia mea.

— Bună dimineața nene Iancu il întâmpin.

— Bună să-ți fie inima »boier Am venit să-ți spun că am visat azi- n pe nenea George și George D.....

— Ei și?!

— Apoi, dragul meu, când vise un Gheorghe sau chiar pe doi, as samnă ceva bun. Și mai știi, poate meu stă în legătură cu losurile no

— Se prea poate nene Iancule! ni fie gura de aur!

A treia zi dimineața nenea Iancu surprinde cu un nou vis. De astăd si visase lângă o baltă, în care se st nenumărați pești. Privind la ei, un pești sare din lac și-l isbește pe Iancu drept în cap.

— Ce-o mai fi și asta?! — pe cheie nenea Iancu visul.

— Mie-mi pare că e un vis cu nene Iancule! Mult te-ai mai sbătut ca pești din visul de azi noapte, de muncești la »Gazetă« și n'ai dat de și mult te-ai mai căsnit să-ți faci avere. Și mai știi, dacă peștele acel isbit în cap, poate a dat norocul d-ta, pe care înzădar l'ai căutat.

— Că bine zici!... Așa o fi țule! Dumnezeu să ne-ajute...

Cealaltă dimineață un alt vis. Iancu visase o holdă întinsă, frumos iar peste brazdele proaspete trec rindea, ce-o primeam de-acasă și dela l Iancu iarăși un vis prevestitor de

— O fi, nene Iancule și mai și n'au plecat cumva banii noștri din în sacii acela. căci tăman 4 zile i-ar căruței să ajungă din Viena până la

Visurile lui nenea Iancu încep mă cam neliniștească. Să visezi oda de două ori într'un an sau chiar lună — asta ar mai fi cum ar mai să visezi trei zile după oaltă și după cumpărarea losurilor, aceeaș puse pe gânduri și mă scoase din li cu care mă obișnuisem între ace duri. Pe de-asupra mă cuprinsă pa o ciudă că tot numai nenea Iancu iar de mine fugeau visurile ca ne de tămăie. În acelaș timp mă pre din zi ce merge și losurile noastre. nu se va întâmpla minunea să ne